

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/13329 din 08.08.2024

La nr. 38/2915 din 14.07.2024

Ministerul Afacerilor Interne

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate (număr unic 323/MAI/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.08.09 18:35:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9892 din 08.08.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate (număr unic 323/MAI/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin

publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor”.

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md la 16 aprilie 2024, și se regăsește accesând următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-502012-privind-prevenirea-si-combaterea-criminalitatii-organizate/12036>, astfel fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Prin urmare, se constată că în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(22) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota de fundamentare autorul a menționat că principalele prevederi ale proiectul de lege sunt pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate.

Se mai menționează în nota de fundamentare, că modificările se rezumă la: “[...]1) expunerea în redacție nouă a art. 1 din Legea nr. 50/2012, care stabilește scopul legii și domeniul de reglementare;

2) expunerea în redacție nouă a art. 3 din Legea nr. 50/2012, care are drept ca scop stabilirea și implementarea priorităților în lupta împotriva criminalității organizate;

3) completarea art. 4 din Legea nr. 50/2012 cu principii de bază ale prevenirii și combaterii criminalității organizate, prin prisma Codului penal și Codului de procedură penală, Legii nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații și a Legii nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală

4) completarea capitolului I din Legea nr. 50/2012 cu articolul 41, care stabilește obiectivele unitare de prevenire și combatere a criminalității organizate;

5) modificarea art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/2012, care oferă aducerea normelor în concordanță cu atribuțiile specifice ale subdiviziunilor specializate în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate și în corespundere cu denumirile actuale ale instituțiilor;

6) modificarea art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/2012, în vederea stabilirii unei clarități privind competențele autorităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate [...]”.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin revizuirea/modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate în parte ce ține de instituirea unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului de prevenire și combatere a criminalității organizate, care să vizeze atât prevenirea recrutării în interiorul sistemului penitenciar, cât și combaterea influenței și activităților ilegale ale grupărilor criminale organizate din aceste instituții, iar implementarea acestuia poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este în detrimentul interesului public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Nota informativă conține justificări suficiente și stabilește condițiile care ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Este de menționat, că nota de argumentare urmează a fi revizuită prin prisma cerințelor prevederilor Legii nr.100/2017 (ajustate prin Legea nr. 49 din 21 martie 2024).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „*d) analiza impactului de reglementare*”.

În nota informativă se menționează că: „*Implementarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate nu necesită alocarea unor resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat*”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*

- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, prin expunerea/completarea/modificarea și redactarea unor prevederi a legii prenotate în scopul racordării acesteia la prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova precum și lărgirea domeniului de aplicare a agravantei comiterii infracțiunilor.

Astfel, prin proiect se reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici responsabili de implementarea prevederilor proiectului, iar normele din proiect nu conțin reglementări confuze în ceea ce privește atribuțiile ce urmează să fie exercitate.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop modificarea Legii nr. 50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate.

Proiectul propune spre aprobare: "[...]1) expunerea în redacție nouă a art. 1 din Legea nr. 50/2012, care stabilește scopul legii și domeniul de reglementare;

2) expunerea în redacție nouă a art. 3 din Legea nr. 50/2012, care are drept ca scop stabilirea și implementarea priorităților în lupta împotriva criminalității organizate;

3) completarea art. 4 din Legea nr. 50/2012 cu principii de bază ale prevenirii și combaterii criminalității organizate, prin prisma Codului penal și Codului de procedură penală, Legii nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații și a Legii nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală

4) completarea capitolului I din Legea nr. 50/2012 cu articolul 41, care stabilește obiectivele unitare de prevenire și combatere a criminalității organizate;

5) modificarea art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/2012, care oferă aducerea normelor în concordanță cu atribuțiile specifice ale subdiviziunilor specializate în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate și în corespundere cu denumirile actuale ale instituțiilor;

6) modificarea art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/2012, în vederea stabilirii unei clarități privind competențele autorităților cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate [...]”.

Totodată, prevederile proiectului promovează interesul public manifestat prin expunerea/completarea/modificarea și redactarea unor prevederi a legii prenotate în scopul racordării acesteia la prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova, precum și lărgirea domeniului de aplicare a agravantei comiterii infracțiunilor.

În consecință, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

08.08.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Marian Perju , Inspector principal

Digitally signed by Perju Marian
Date: 2024.08.08 17:01:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/7240 din 29.04.2024
La nr. 18-69-4176 din 15 aprilie 2024

Ministerul Afacerilor Interne

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii pentru modificarea Legii nr.50/2012 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate (număr unic 323/MAI/2023), comunicăm următoarele.

La art.I pct.8 din proiect privind completarea art.9 alin.(1) din Legea nr.50/2012 cu lit.h), propunem substituirea textului „investigarea” cu textul „prevenirea și investigarea”, deoarece unele acțiuni care, la moment, nu pot fi prevăzute cu exactitate pot face parte din sfera prevenirii. În esență, propunerea rezultă și din denumirea legii propriu zise.

Cu referi la modificarea alin.(2) al aceluiași articol din lege, propunem excluderea textului „lit.h),” și, totodată, cu completarea alin.(3) al articolului prenotat, înainte de textul „k) și l)”, cu textul „lit.h)”. Modificarea este necesară deoarece pentru realizarea prevenirii și investigării finanțării crimei organizate, în fiecare caz în parte, nu este necesară existența unui plan aprobat de către Guvern. Suntem de părere că exercitarea prevenirii și investigării crimei organizate, în calitate de măsură de prevenire, este oportună pentru fiecare caz de parvenire a informației despre crearea unui grup sau unei organizații criminale ori despre posibila atragere a persoanei în activitatea criminală organizată, dacă sunt informații că sunt utilizate careva instrumente de finanțare.

La art.I pct.10 din proiect privind completarea art.12 alin.(3) din Legea nr.50/2012, recomandăm expunerea lit.c) după cum urmează: „culegerea de informații despre organizație și rețea criminală”.

Concomitent, propunem la capitolul VI „Cooperarea internațională” din Legea 50/2012, reglementarea modului în care trebuie efectuată înaintarea cererilor de cooperare și schimb de informații, cum ar fi prin intermediul sistemului I-24/7 al Organizației Internaționale de Poliție Criminală (INTERPOL) sau altor canale regionale: SIENA, KARIN, etc. În prezent, nu există prevederi normative care ar stabili proceduri în acest sens, de altfel destul de sensibile și importante pentru entitățile de investigare.

Suplimentar, menționăm că potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă

verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitiv în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitiv, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.04.29 14:30:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI